

Aktualizace informace ke skupinové registraci k 1. 4. 2011

Nabytím účinnosti zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, kterým se novelizoval zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), byl s účinností od 1. 1. 2008 zaveden institut skupinové registrace pro účely daně z přidané hodnoty (viz [Informace ke skupinové registraci - DPH](#)).

Cílem aktualizace „Informace ke skupinové registraci“ je upozornit na změny v oblasti DPH u skupinové registrace, které nastaly v roce 2010 a 2011.

Jedná se o změny, tj. vztahy mezi skupinou a jejími členy, které zavedením skupinové registrace v zákoně o DPH nebyly v první fázi zavedení tohoto institutu upraveny. Na základě praktických zkušeností a problémů, které se během fungování skupinové registrace objevily, bylo nanejvýše potřebné upravit vztahy mezi skupinou a jejími členy, se kterými bylo zahájeno insolvenční řízení. Tyto změny se promítly do jednotlivých ustanovení zákona o DPH.

1. Novela 2010 zákona o DPH (nabytí účinnosti dne 1. 1. 2010)

1.1 Vymezení skupiny pro účely DPH (§ 5a odst. 1 zákona o DPH)

Člen skupiny nesmí být současně účastníkem sdružení na základě smlouvy o sdružení nebo jiné obdobné smlouvy. Jedná se o vyloučení možnosti člena skupiny být současně účastníkem sdružení na základě smlouvy o sdružení (§ 829 a násl. občanského zákoníku) nebo jiné obdobné smlouvy. Z hlediska přechodu z r. 2009 na r. 2010 zákon o DPH obsahuje přechodná ustanovení (Čl. II, bod 4 zákona č. 489/2009 Sb.)

1.2 Skupinová registrace

- § 95a odst. 5 zákona o DPH

V souvislosti s doplněním nového odstavce 3 § 106a (úprava ukončení členství ve skupině členovi, na kterého byl prohlášen úpadek resp. u kterého soud rozhodl o jeho úpadku) do novely, byl upraven i text tohoto odstavce, který řeší všechny způsoby zániku členství člena (členů) skupiny ve skupině nebo celé skupiny, a to jak na základě zrušení členství členů správcem daně nebo ze zákona.

- § 95a odst. 7 a 8 zákona o DPH

V tomto případě se jednalo pouze o opravu chyby, a to doplněním lhůty 15 dnů pro podání přihlášky k registraci.

1.3 Zrušení a změna skupinové registrace (§ 106a odst. 3 zákona o DPH)

Jednou ze zásadních změn, které byly do novely 2010 zákona o DPH zahrnuty, je doplnění nového odstavce 3 do § 106a. Je to úprava ukončení členství ve skupině členovi, na kterého

byl prohlášen úpadek, resp. u kterého soud rozhodl o jeho úpadku. V tomto případě se jedná o zánik členství ve skupině ze zákona. Z hlediska přechodu z r. 2009 na r. 2010 zákon o DPH obsahuje přechodná ustanovení (Čl. II, bod 5 zákona č. 489/2009 Sb.)

2. Novela zákona o DPH s účinností od 1.4.2011

Touto novelou zákona o DPH byla provedena legislativní úprava, a to z důvodu možného prohlášení úpadku na některého člena skupiny, resp. u kterého soud rozhodl o jeho úpadku. Vzhledem ke skutečnosti, že členové skupiny jsou samostatnými hospodářskými jednotkami, byla potřeba v souvislosti s prohlášením úpadku u kteréhokoli člena skupiny rozdělit skupinu k tomuto okamžiku rovněž daňově a účetně, a to zrušením členství tohoto člena skupiny ze zákona. Důvodem bylo, aby mohly být v rámci insolvenčního řízení vypořádány daňové povinnosti jak skupiny, tak daňové povinnosti člena skupiny, vzniklé po rozhodnutí soudu o jeho úpadku.

2.1 Skupina (§ 5b odst. 2 zákona o DPH)

Jedná se o zpřesnění a rozšíření odpovědnosti členů skupiny za povinnosti skupiny vyplývající z daňových zákonů na všechny případy zániku jejich členství ve skupině ze zákona (např. v případě úmrtí, zániku bez právního nástupce, tj. v případech, kdy daná osoba přestává být subjektem práva).

2.2 Zdaňovací období (§ 99 zákona o DPH – vložen nový odstavec 12)

V souvislosti s prohlášením úpadku na člena skupiny je upraven i průběh zdaňovacího období skupiny a bývalého člena skupiny, který je v úpadku. Při rozhodnutí o úpadku člena skupiny končí probíhající zdaňovací období skupiny dnem, který předchází dni nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku člena skupiny. Následující zdaňovací období skupiny a plátce, jehož členství ve skupině zaniklo v souvislosti s insolvenčním řízením, začíná dnem nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku a končí posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém nabylo účinnosti rozhodnutí o úpadku. Dále je zdaňovacím obdobím skupiny a plátce, jehož členství ve skupině zaniklo v souvislosti s insolvenčním řízením, kalendářní měsíc.

2.3 Daňové přiznání a splatnost daně (§ 101 odst. 2 zákona o DPH)

Tato změna má souvislost s § 99 zákona o DPH. Jedná se o povinnost podávání daňového přiznání (včetně lhůt), a to pro skupinu do rozhodnutí o úpadku, pro skupinu bez člena skupiny, který je v úpadku a samostatně pro člena skupiny, který je v úpadku po rozhodnutí o úpadku.

Lhůta pro podání daňového přiznání skupiny za zdaňovací období končící dnem, který předchází dni nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku člena skupiny, je 30 dnů od skončení zdaňovacího období. Za zdaňovací období v době probíhajícího insolvenčního řízení, včetně zdaňovacího období končícího dnem, kdy došlo k ukončení insolvenčního řízení, je lhůta pro podání daňového přiznání jak skupiny, tak člena v úpadku 25 dnů od skončení zdaňovacího období.

Ilustrativní příklad (§ 99 odst. 12 a § 101 odst. 2 zákona o DPH):

Jeden z členů skupiny se dostal do finančních problémů a na základě rozhodnutí insolvenčního soudu tento člen skupiny obdržel rozhodnutí o úpadku, které nabylo účinnosti dne 15. 5. 2011. Jak bude postupovat skupina a člen skupiny v úpadku?

- 15. 5. 2011 účinnost rozhodnutí o úpadku
- 1.5. – 14.5.2011 probíhající běžné zdaňovací období
- 30. 5. 2011* povinnost zvolit nového zastupujícího člena skupiny
- 13. 6. 2011 povinnost skupiny podat DAP za probíhající běžné období
- 15.5. - 31.5.2011 1. zdaňovací období, kdy je člen skupiny v úpadku
- 25. 6. 2011 povinnost skupiny podat DAP („bez člena skupin v úpadku“) přiznat a zaplatit daň za 1. zdaňovací období, kdy je člen skupiny v úpadku + povinnost člena skupiny v úpadku podat DAP za 1. zdaňovací období, kdy je člen skupiny v úpadku
- 1.6. – 30.6.2011 a pro další období – zdaňovací období je kalendářní měsíc, lhůta pro podání DAP jak skupiny tak člena v úpadku je 25 dnů od skončení zdaňovacího období

*Pozn.: V případě, že by v úpadku byl zastupující člen skupiny, jsou členové skupiny povinni zvolit nového zastupujícího člena (viz další bod).

2.4 Zrušení a změna skupinové registrace (106a zákona o DPH – vložen nový odst. 4)

Jedná se o řešení situace, kdy zaniká účast ve skupině zastupujícímu členovi standardní cestou, úmrtím nebo kdy soud rozhodl o úpadku zastupujícího člena skupiny. Aby nevznikla situace, že správce daně nebude mít s kým komunikovat, tak v tomto případě členové skupiny jsou povinni zvolit nového zastupujícího člena, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne zániku členství „původního“ zastupujícího člena ve skupině.